

SINDICATUL „SĂNĂTATEA” DIN REPUBLICA MOLDOVA

CONGRESUL VI

HOTĂRÂRE

29 mai 2015

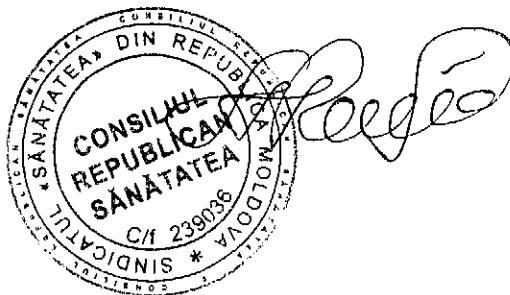
nr. VI-06

Cu privire la Strategia Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova pe anii 2015-2020 și Revendicările Congresului VI al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova către organele de conducere ale Republicii Moldova

Congresul VI al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă Strategia Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova pe anii 2015-2020 (anexa nr. 1).
2. Se aprobă Revendicările Congresului VI al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova către organele de conducere ale Republicii Moldova (anexa nr. 2).
3. Consiliul Republican, Biroul Executiv, organizațiile sindicale membre ale Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova vor întreprinde măsuri privind realizarea prevederilor Strategiei Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova pe anii 2015-2020, Revendicărilor Congresului VI al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova către organele de conducere ale Republicii Moldova și propunerilor delegaților Congresului VI din 29.05.2015.
4. Organele electivă ale organizațiilor sindicale de toate nivelurile, în termen de până la 01.08.2015, vor elabora și adopta programele proprii de activitate pentru perioada mandatului de împuternicire, luând ca bază Strategia Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, adoptată de Congresul VI din 29.05.2015 și Raportul Sindicatului „Sănătatea” pe anii 2010-2015, „Realizări, probleme, soluții”.
5. Controlul privind îndeplinirea prezentei hotărâri se pune în sarcină Consiliului Republican și Biroului Executiv al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.

Președinte

Aurel Popovici

ADOPTATĂ
de delegații la Congresul VI
al Sindicatului „Sănătatea”
din Republica Moldova
din 29 mai 2015

**STRATEGIA
FEDERAȚIEI SINDICALE „SĂNĂTATEA” DIN MOLDOVA
PE ANII 2015-2020**

Strategia Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova pe anii 2015-2020 stabilește prioritățile și obiectivele pe termen mediu și are drept scop dezvoltarea și fortificarea în continuare a Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova prin utilizarea mai eficientă și rezultativă a potențialului uman, material și financiar.

Activând în condiții social-economice și politice noi, bazându-se pe experiența mișcării sindicale internaționale, Sindicatul s-a afirmat ca o organizație democratică cu o poziție fermă și imagine pozitivă în societate.

Realizarea obiectivelor propuse vor spori și amplifica rezultatele pozitive obținute în perioada anterioară, cât și va contribui la înregistrarea unor rezultate noi.

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova își va orienta activitatea spre onorarea următoarelor șase obiective strategice:

1. Realizarea politicii și strategiei de stat pentru sănătate și majorarea finanțării sistemului de sănătate. Participarea administrațiilor publice locale la finanțarea instituțiilor medico-sanitare publice.

2. Creșterea nivelului de trai al salariaților. Îmbunătățirea condițiilor pentru o muncă și plată decentă, promovarea securității și sănătății la locul de muncă.

3. Consolidarea parteneriatului social. Realizarea prevederilor Convențiilor colective și Contractelor colective de muncă.

4. Sporirea eficienței asistenței juridice acordate membrilor de sindicat. Promovarea drepturilor sindicale, raliat la drepturile umane fundamentale. Dezvoltarea în continuare a colaborării internaționale.

5. Consolidarea Sindicatului prin activizarea lucrului în organizațiile sindicale primare și fortificarea organizațiilor sindicale teritoriale. Perfecționarea și intensificarea activităților de instruire, formare continuă și informare a membrilor de sindicat.

6. Garantarea oportunităților echitabile la angajare pentru femei și tineri. Aprobarea Strategiei de dezvoltare a resurselor umane din sectorul sănătății.

I. Domeniul dezvoltării și reformării sistemului de sănătate din Republica Moldova

Drept scop al asigurării accesului echitabil și eficient al populației la servicii calitative de sănătate, ameliorării condițiilor de muncă și situației social-economice ale membrilor de sindicat, Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova, în perioada următoare, va pleda pentru:

1.1. Dezvoltarea prioritară a sistemului public de sănătate. Neadmiterea lichidării instituțiilor medico-sanitare publice prin privatizare, externalizare, parteneriat public privat.

1.2. Reformarea sistemului de sănătate în baza unei strategii adoptate de Parlamentul Republicii Moldova, consultată în prealabil cu opinia medicală, societatea civilă și sindicatele.

1.3. Instituirea, la nivel de administrație publică locală (raion), a unui organ de coordonare a tuturor instituțiilor medico-sanitare publice, indiferent de forma de proprietate, amplasate pe teritoriul administrației publice locale.

1.4. Crearea Centrelor medicilor de familie cu atribuții de coordonare, consultare și informare a Centrelor de sănătate autonome și a oficiilor medicilor de familie.

1.5. Redirecționarea resurselor umane, financiare și materiale spre domeniile de importanță și eficiență majoră prin elaborarea și adoptarea strategiilor sectoriale de cheltuieli în domeniul sănătății pe termen mediu la nivel național și teritorial.

1.6. Elaborarea și adoptarea Codului sănătății al Republicii Moldova, consultat în prealabil cu opinia medicală, societatea civilă și sindicatele.

1.7. Realizarea Strategiei Naționale de Sănătate Publică.

II. Domeniul resurselor umane

În vederea motivării forței de muncă, în special a tinerilor specialiști, să activeze în unitățile medicale din Republica Moldova, Executivul Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova va înainta propuneri și va cere de la partenerii sociali nivel național și de ramură soluționarea următoarelor:

2.1. Elaborarea și adoptarea Strategiei de Stat de dezvoltare a resurselor umane din sănătate.

2.2. Elaborarea și adoptarea normelor de muncă pentru toate categoriile de lucrători medicali din instituțiile medico-sanitare și farmaceutice.

2.3. Majorarea indemnizației unice acordate tinerilor specialiști, medicilor și farmaciștilor – de la 30 mii de lei la 100 mii de lei și personalului medical și farmaceutic mediu – de la 24 mii de lei la 75 mii de lei.

2.4. Adoptarea unei norme legale care ar califica actele de violență săvârșite de pacienți și apropiații acestora împotriva personalului medical ca ultraj.

2.5. Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1079 din 02.10.2007 „Privind numirea în funcție în bază de concurs a conducătorilor unităților medicale” în vederea excluderii abaterilor de la normele democratice ce țin de transparență, obiectivitate și corectitudine.

2.6. Neadmiterea disponibilizării în masă a angajaților, membri de sindicat.

2.7. Conlucrarea activă cu administrația publică locală privind îmbunătățirea stării materiale a lucrătorilor medicali, în special a tinerilor specialiști, asigurarea cu spațiu locativ, acordarea facilităților prevăzute de legislația Republicii Moldova.

III. Domeniul finanțării sectorului sănătății

Având drept scop ameliorarea finanțării sistemului medico-sanitar, Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova va pleda pentru realizarea următoarelor:

3.1. Respectarea normativului de cel puțin 12,1 la sută a transferurilor de la Bugetul de Stat la Fondurile Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală pentru acoperirea cheltuielilor medicale acordate persoanelor asigurate de către stat.

3.2. Stabilirea costului poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru categoriile asigurate de către Guvern, în calitate de asigurator, în mărimi echivalente costului Programului unic per locuitor.

3.3. Reexaminarea anuală a cotei de participare a angajatorilor și salariaților la formarea Fondului Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense și stabilirea ei, în anii 2016-2020, la nivelul de 12 la sută (6% + 6% angajator - salariat).

3.4. Conlucrarea cu administrațiile publice locale privind asigurarea întreținerii, dezvoltării și modernizării edificiilor unităților medico-sanitare, procurarea mijloacelor de transport sanitar, utilajului și echipamentului necesar.

IV. Domeniul îmbunătățirii veniturilor salariale ale angajaților

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova își propune pe viitor pentru realizare, în comun cu partenerii sociali de toate nivelurile, următoarele obiective strategice:

4.1. Participarea la elaborarea unui sistem de salarizare a lucrătorilor din unitățile medicale în raport cu responsabilitatea și complexitatea sarcinilor, volumul, intensitatea și calitatea muncii, nivelul de pregătire profesională, influența factorilor psiho-emoționali și riscul profesional sporit la locul de muncă.

4.2. Activitatea organizațiilor sindicale de toate nivelurile va fi orientată spre îmbunătățirea nivelului de trai al angajaților din sectorul sănătății, utilizând în acest scop toate metodele legale pentru a majora veniturile salariale ale acestora la, cel puțin, la nivelul salariului mediu lunar al unui angajat din economia Republicii Moldova.

4.3. Negocierea anuală cu partenerii sociali nivel de ramură a salariului pentru categoria I de calificare a angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul de asigurare în sănătate în funcție de: evoluția sumară a indicilor prețurilor de consum; majorarea finanțării instituțiilor medico-sanitare publice încadrate în asigurările de sănătate.

4.4. Negocierea salariului pentru I categorie de salarizare a angajaților din unitățile bugetare în cuantum nu mai mic decât valoarea minimumului de existență.

4.5. Stabilirea sporului pentru vechimea în muncă medicilor și personalului medical veriga medie din sectorul spitalicesc și asistență medicală specializată de ambulatoriu.

4.6. Revenirea la practica recalculării, o dată la doi ani, a pensiilor pentru limita de vârstă persoanelor care continuă să activeze în câmpul muncii.

4.7. Stabilirea cotelor minime a cheltuielilor pentru remunerarea muncii angajaților în raport cu suma fiecărui tip de venit acumulat în urma prestării serviciilor medicale, inclusiv de la serviciile medicale contra plată, aprobate de Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova.

V. Domeniul parteneriatului social în sfera muncii

5.1. Aplanarea conflictelor colective de muncă în baza principiilor relațiilor de parteneriat, reducerea tensiunii în societate.

5.2. Trecerea treptată de la metodele administrative de comandă la cele colective de reglementare contractuală a relațiilor sociale și de muncă la toate nivelurile;

5.3. Atribuirea dreptului sindicatelor la inițiativă legislativă.

5.4. Promovarea muncii decente.

5.5. Înaintarea reprezentanților sindicatului în organele colegiale de toate nivelurile.

5.6. Respectarea Platformei de consolidare a parteneriatului social în Republica Moldova.

VI. Domeniul securității și sănătății în muncă

6.1. Organizarea sistemului de protecție a muncii în conformitate cu prevederile Codului muncii, Legii securității și sănătății în muncă, Convențiilor și Contractelor colective de muncă, altor acte normative în domeniu.

6.2. Elaborarea și realizarea programelor, nivel ramural și de unitate, privind securitatea și sănătatea în muncă.

6.3. Instruirea conducătorilor unităților, a salariaților și reprezentanților sindicatului cu răspundere specifică pe probleme de securitate și sănătate în muncă.

6.4. Promovarea culturii fizice și a sportului, stilului sănătos de viață în colectivele de muncă. Organizarea spartachiadelor salariaților.

6.5. Finanțarea suficientă pentru realizarea acțiunilor de securitate și sănătate în muncă.

6.6. Promovarea tratamentului balneosanatorial al salariaților prin compensarea parțială a costului билетelor de tratament din mijloacele financiare ale instituției, cât și ale Sindicatului.

6.7. Promovarea negocierilor privind elaborarea și încheierea unei Convenții colective în domeniul securității și sănătății în muncă la nivel național.

6.8. Implementarea sistemului de atestare a locurilor de muncă și evaluarea factorilor de risc profesional sporit.

6.9. Colaborarea cu Inspectoratul de Stat al Muncii și Inspectoratul muncii al sindicatelor.

VII. Domeniul asistenței juridice

7.1. Acordarea asistenței juridice gratuite membrilor de sindicat.

7.2. Promovarea și respectarea principiului de demnitate în muncă.

7.3. Asigurarea respectării dreptului fiecărui salariat la muncă, inclusiv garanția locului de muncă etc.

7.4. Contribuirea la aplanarea și soluționarea extrajudiciară a litigiilor individuale și conflictelor colective de muncă.

7.5. Neadmiterea muncii forțate, muncii neplătite, discriminării în domeniul raporturilor de muncă, inclusiv pe criteriu de vârstă.

7.6. Protejarea egalității salariaților, fără nici o discriminare, la avansare în serviciu.

7.7. Promovarea încadrării în câmpul muncii a salariaților în baza Contractelor individuale de muncă pe durată nedeterminată, iar în cazuri de excepție – pe o durată de cel puțin 2 ani.

7.8. Elaborarea și promovarea în comun cu Ministerul Sănătății, deputații medici din Parlament, a unui proiect de lege de modificare și completare a Codului contravențional și a Codului penal în vederea instituirii sancțiunilor administrative și penale pentru persoanele ce atentează la integritatea psihică și fizică a lucrătorului medical.

7.9. Promovarea creării Tribunalului muncii.

VIII. Domeniul consolidării Sindicatului

8.1. Neadmiterea modificării Constituției Republicii Moldova și a cadrului legislativ vizând garantarea drepturilor de activitate a sindicatelor.

8.2. Garantarea dreptului la grevă a salariaților, ca mecanism de realizare a dreptului de asociere la sindicate și la negocieri colective.

8.3. Perfecționarea sistemului de monitorizare a încălcărilor drepturilor sindicale și de informare pe marginea acestor fenomene.

8.4. Modificarea cadrului legislativ în vederea reglementării, prin dispoziții legale, a dreptului de beneficiere de garanțiile negociate de către Sindicat prin Contractele colective, doar a salariaților care achită conștiincios cotizația de membru de sindicat conform Statutului

8.5. Modificarea cadrului legislativ în vederea instituirii sancțiunilor administrative și/sau penale conducătorilor unităților care nu asigură condiții adecvate pentru activitatea organelor sindicale electiv conform prevederilor Legii sindicatelor, Codului muncii, Convențiilor (Contractelor colective de muncă).

8.6. Consolidarea organizațiilor sindicale de toate nivelurile.

8.7. Intensificarea și modernizarea procesului de recrutare sindicală prin inițierea unei campanii de recrutare a noilor membri precedată de instruirea recrutorilor sindicali la stagii educaționale speciale.

8.8. Propagarea motivației apartenenței la sindicat a salariaților, studenților și elevilor din instituțiile de învățământ medical.

8.9. Intensificarea activității pe segmentul asigurării condițiilor adecvate de activitate a organelor electiv sindicale conform prevederilor actelor normative ale Republicii Moldova.

8.10. Elaborarea și adoptarea ghidului „Motivația apartenenței la Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova”.

8.11. Selectarea, promovarea și instruirea cadrelor sindicale din rândul femeilor și tinerilor.

8.12. Monitorizarea respectării stricte a prevederilor Statutului Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova privind încasarea și transferarea cotizațiilor sindicale lunare pe conturile curente ale organizațiilor sindicale respective și utilizarea rațională a acestora.

8.13. Organizarea corectă și eficientă a evidenței contabile și prezentarea obiectivă a rapoartelor financiare.

8.14. Utilizarea transparentă, corectă și eficientă a mijloacelor financiare, inclusiv a fondurilor speciale ale Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.

8.15. Sporirea eficienței controalelor ce țin de respectarea normelor statutare, gestionarea corectă, obiectivă și transparentă a resurselor financiare și a bunurilor materiale ale organizației sindicale.

IX. Domeniul activității educaționale și informaționale

9.1. Organizarea și desfășurarea multidimensională a activităților educaționale și de informare a liderilor și activului sindical.

9.2. Asigurarea fluxului informațional în cadrul Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.

9.3. Implicarea activă a organizațiilor sindicale la editarea buletinului „Curierul Sanitas”.

9.4. Abonarea săptămânalului „Vocea poporului” de către toate organizațiile sindicale.

9.5. Administrarea și monitorizarea funcționalității paginii WEB.

9.6. Monitorizarea procesului de instruire sindicală la toate nivelurile (de unitate, teritorial, republican).

9.7. Selectarea liderilor de sindicat conform competențelor pentru formare de formatori în diferite domenii de activitate sindicală.

9.8. Editarea materialelor instructiv-educative etc.

9.9. Implementarea și stabilirea unui sistem de raporturi reciproce obiective cu mass-media.

9.10. Elaborarea elementelor de imagine: pliante, broșuri, afișe, calendare etc., prin care să se promoveze imaginea Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.

9.11. Informarea promptă și corectă a autorităților publice de toate nivelurile, a partenerilor sociali, cât și a opiniei publice medicale cu privire la problemele din sănătate și Strategia Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, întru soluționarea acestora.

9.12. Extinderea și intensificarea colaborării cu Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Institutul muncii, alte instituții naționale și internaționale în vederea organizării diferitelor activități educaționale.

9.13. Extinderea colaborării organizațiilor sindicale teritoriale și primare, membre ale Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, cu organizațiile sindicale din țările din vecinătate, primordial România și Ucraina.

X. Domeniul activității Organizației de tineret din cadrul Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova este permanent preocupat de problemele tinerilor specialiști, primordial încadrarea lor în câmpul muncii, sporirea atractivității profesiei de medic și lucrător medical cu studii medii de specialitate, acordarea garanțiilor social-economice acestei categorii de salariați.

Întru atingerea acestui scop, Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova va pleda pentru:

10.1. Extinderea facilităților sociale prevăzute de legislație și asupra tinerilor specialiști repartizați de către Ministerul Sănătății în localitățile urbane.

10.2. Asigurarea condițiilor locative adecvate pentru elevii și studenții unităților medicale de învățământ și angajaților - tineri specialiști din instituțiile medico-sanitare.

10.3. Majorarea burselor și indemnizațiilor pentru tineretul studios, cel puțin echivalent cu minimul de existență.

10.4. Organizarea seminarelor educaționale pentru tinerii studioși, membri de sindicat.

10.5. Elaborarea propunerilor privind majorarea salariilor tinerilor specialiști, în special, categoriei care activează în mediul rural.

XI. Colaborarea internațională

11.1. Stabilirea relațiilor de colaborare și schimb de experiență cu organizațiile sindicale din sistemul ocrotirii sănătății din țările vecine și din cele ale Uniunii Europene.

11.2. Realizarea în comun cu PSI, EPSU, ABVOKABO (Olanda), SKTF (Suedia) și alți parteneri externi, a programelor educativ-informaționale pe problemele integrării europene, instruirii negociatorilor și mediatorilor sindicali, inclusiv activități în materie de parteneriat social, preluând ca bază modelul social european.

11.3. Manifestarea solidarității și acordarea de sprijin organizațiilor sindicale naționale și din alte țări în cazul încălcării grave a drepturilor sindicale și solicitarea, în caz de necesitate, a ajutorului din partea organizațiilor sindicale și de drept internațional.

11.4. Monitorizarea respectării actelor normative naționale și internaționale vizând drepturile politice, sociale, civile, sindicale și raportarea operativă despre încălcările prevederilor acestora.

11.5. Colaborarea cu Organizația Internațională a Muncii (ILO), ca structură tripartită, contribuind la implementarea Programului de țară privind munca decentă și negocierea colectivă pentru Moldova.

11.6. Racordarea activității Sindicatului la rigorile Uniunii Europene: capacitatea de a face față noilor evoluții, promovând Acordul de asociere UE-RM pe toate dimensiunile educaționale și informaționale.

XII. Dispoziții finale

Procesul de implementare a Strategiei va fi însoțit de monitorizarea permanentă a realizării obiectivelor propuse în raport cu rezultatele obținute, pentru ca, în caz de necesitate, să fie operate rectificările de rigoare în politicile promovate de către Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova.

Consiliul Republican al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, anual, va elabora rapoarte de evaluare a Strategiei, în care va analiza starea de lucruri în vederea implementării acesteia, cu notificarea concretă a dificultăților întâmpinate și acțiunilor de rigoare pentru depășirea lor.

Biroul Executiv al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova va monitoriza realizarea obiectivelor Strategiei. În funcție de rezultatele monitorizării, cu luarea în calcul a modificărilor operate în legislație și starea social-economică reală din țară, Biroul Executiv va propune Consiliului Republican modificarea/revizuirea/completarea Strategiei.

Organizațiile sindicale-membre ale Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova vor elabora și realiza programe proprii în baza prezentei Strategii.

Evaluarea finală a Strategiei va fi efectuată de către Congresul următor al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.

Prevederile Strategiei sunt realizabile și implementarea acestora neapărat va contribui la îmbunătățirea nivelului de trai al lucrătorilor medicali și familiilor acestora, la dezvoltarea și modernizarea sferei sănătății, asigurarea populației cu servicii medicale de calitate.

Or, pentru onorarea acestor oportunități este nevoie de implicarea și participarea activă a tuturor salariaților din sector, sub egida unui Sindicat reunit pe principii de solidaritate, independență și democrație, precum este Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova.

REVENDICĂRILE
Congresului VI al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova
către organele de conducere ale Republicii Moldova

ANALIZÂND situația reală din ramura sănătății și condițiile social-economice ale salariaților, studenților și elevilor din unitățile medico-sanitare, farmaceutice și de învățământ,

CONSIDERÂND că astăzi, în condițiile consolidării unei societăți bazate pe principii democratice și voință de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, dezvoltare și racordare a medicinei naționale la standardele internaționale,

CONSTATÂND că succesul promovării reformelor în sectorul sănătății depinde, în mare măsură, și de realizarea obiectivelor asumate de către Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova (protecție juridică, economică și socială a forței de muncă), soluționarea acestora necesită conlucrare partenerială efectivă cu organele responsabile ale Republicii Moldova,

MIZÂND pe competențe, argumentări de rigoare, susținere și acțiuni concrete din partea Parlamentului, Guvernului, Ministerului Sănătății, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova,

DELEGAȚII Congresului VI al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova înaintează pentru remediere organelor de resort următoarele revendicări:

Revendicarea nr. 1.

Instituirea, la nivel de administrație publică locală (raion, municipiu), unui organ de coordonare a tuturor unităților medicale, indiferent de forma juridică de proprietate, amplasate pe teritoriul administrației publice locale.

Revendicarea nr. 2.

Revenirea la structura Centrelor medicilor de familie cu atribuții de coordonare, consultare și informare a Centrelor de sănătate autonome și a Oficiilor medicilor de familie.

Argumentare. Constituția Republicii Moldova, art.36 „Dreptul la ocrotirea sănătății”, prevede că dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.

Acest drept trebuie să fie asigurat de către Ministerul Sănătății, în calitate de exponent al Guvernului cât și de către administrația publică locală (APL).

Cu regret, administrația publică locală din teritoriu nu-și onorează obligațiunile sale întru satisfacerea dreptului general și necondiționat la ocrotirea sănătății – drept recunoscut și respectat oriunde.

Motivul, la părerea Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova și a angajaților din unitățile medicale, este că instrumentele de realizare ale puterii sunt limitate prin absența, în cadrul aparatului administrației publice locale, a unei subdiviziuni care ar coordona toate segmentele sistemului de sănătate (instituții medico-sanitare care acordă asistența medicală publică, urgentă prespitalicească, primară, specializată de ambulatoriu, spitalicească, farmaceutică etc.).

Un alt motiv ar fi că Legile „Ocrotirea sănătății” și cea „Privind administrația publică locală” nu prevăd obligativitatea administrației publice locale de a finanța, organiza și dirija activitatea instituțiilor medico-sanitare și farmaceutice amplasate pe teritoriul unității administrative.

Ministerul Sănătății, potrivit Foii de parcurs „Accelerarea reformelor: abordarea necesităților din domeniul sănătății prin politici investiționale”, aprobată prin ordinul nr.192 din 01.03.2012 și suspendată, la inițiativa Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova, de către Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărârea nr.27 din 01.03.2013, a comis o greșală, descentralizând

serviciul de asistență medicală primară prin lichidarea Centrelor medicilor de familie și crearea Centrelor de sănătate cu autonomie financiară și instituțională.

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova nu a susținut și nu va susține nici pe viitor lichidarea Centrelor medicilor de familie și oferirea autonomiei instituționale Centrelor de sănătate, dar va susține autonomia financiară a Centrelor de sănătate.

Serviciul Asistență Medicală Primară ocupă un loc foarte important în sistemul de sănătate, acordând asistență medicală multilaterală populației de toate vârstele. Prin urmare, este necesară o dirijare la nivel de unitate administrativă (raion) prin intermediul Centrelor medicilor de familie care să acorde Centrelor de sănătate asistență consultativă, informațională și metodică.

Revendicarea nr. 3.

Elaborarea și adoptarea Codului sănătății al Republicii Moldova, consultat prealabil cu opinia medicală și academică, sindicatul de ramură și societatea civilă.

Argumentare. Până în prezent, ocrotirea sănătății din Republica Moldova a activat în baza Legii nr.411-XIII din 28.03.1995. Pe parcursul anilor, această lege a fost modificată și completată peste 20 de ori. Evident că această lege nu mai corespunde cerințelor actuale ale domeniului sănătății.

Prin urmare, este oportună elaborarea și adoptarea unui nou act legislativ, deoarece Legea ocrotirii sănătății este în disonanță cu prevederile constituționale și cu legislația ce guvernează actul juridic de către autoritățile publice locale.

Din contextul legii nominalizate nu se conturează distinct structura sistemului: elementele cât și funcționarea lui în ansamblu. Ea nu prevede delimitarea competențelor: cazul în care Fondatorul este APL sau cel în care Ministerul Sănătății deține această atribuție.

Sindicatul „Sănătatea” din Republica Moldova consideră că drept stringență elaborarea Codului ocrotirii sănătății, consultând, în prealabil, proiectul acestuia cu opinia medicală și societatea civilă a Republicii Moldova.

Revendicarea nr. 4.

Elaborarea și adoptarea normativelor de muncă pentru toate categoriile de lucrători medicali din unitățile medicale.

Argumentare. Au trecut deja mai mult de 12 ani de la adoptarea Codului muncii, prin care autoritățile publice centrale (ramurale) au fost obligate să elaboreze normele-tip de muncă și să le aprobe în modul stabilit de Guvern.

Cu regret, până în prezent în sectorul sănătății nu sunt elaborate și aprobate de către Guvern normele-tip de muncă, conform prevederilor Regulamentului privind modul de organizare a normării muncii în ramurile economiei naționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 98 din 04.02.2013.

Sunt elaborate și aprobate, prin ordinele Ministerului Sănătății, anumite norme de muncă, fără a fi argumentate științific și aprobate de către Guvernul Republicii Moldova (ordinele Ministerului Sănătății nr. 100 din 10.03.2008 „Cu privire la Normativele de personal”, nr. 95 din 07.02.2012 „Cu privire la normativele de personal în instituțiile medico-sanitare publice spitalicești” și nr. 695 din 13.10.2010 „Cu privire la asistența medicală primară din Republica Moldova”).

Revendicarea nr. 5.

Elaborarea, adoptarea și punerea în aplicare a politicilor privind asigurarea tinerilor specialiști cu spațiu locativ.

Argumentare. Analiza indicilor fluctuației cadrelor medicale și a motivelor acestui fenomen atestă o sporire a numărului de medici și personal medical veriga medie care migrează în alte domenii și țări.

Sondajele reflectă că la rând cu salariile foarte mici și condițiile de muncă grele, lipsa spațiului locativ este unul din motivele principale în catalizarea migrației cadrelor din sectorul sănătății în alte domenii de activitate și țări.

Problema poate fi soluționată, parțial, utilizând posibilitățile interne ale unităților medico-sanitare și farmaceutice. Studiul efectuat de către Sindicatul „Sănătatea” a demonstrat că, practic, fiecare unitate medicală dispune de spațiu care poate fi folosit ca locuință.

Revendicarea nr. 6.

Modificarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice, încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1593 din 29.12.2003, cu modificările și completările ulterioare, în vederea:

- a) *modificării pct. 7 alin.(2) vizând recalcularea anuală a salariului tarifar pentru categoria I de calificare, prin negocieri colective între Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova, în raport cu sporirea finanțării Fondurilor Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală, ținându-se cont de indicii prețurilor de consum și prognoza salariului mediu lunar pe țară.*

Argumentare. Modificarea va permite excluderea tensiunilor în colectivele de muncă, în special de la începutul anului calendaristic, când toți angajații așteaptă o majorare a veniturilor salariale pentru a compensa cheltuielile generate de creșterea ratei inflației și a prețurilor de consum.

- b) *stabilirii cotelor minime, la nivel de ramură, a cheltuielilor pentru plata muncii salariaților instituțiilor medico-sanitare publice încadrate în asigurările obligatorii de asistență medicală, prin negocieri între Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova, separat pentru fiecare tip de asistență medicală.*

Prin negocieri colective nivel de unitate, pot fi stabilite, cu acordul Fondatorului, în baza propriilor mijloace financiare acumulate de la serviciile medicală contra plată, cote pentru plata muncii mai favorabile decât cele aprobate la nivel de ramură.

Argumentare. Conform actelor normative ale Republicii Moldova (Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28.03.1995, art.7 (2), cu modificările și completările ulterioare; Legea „Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală” nr. 1585 din 27.02.1998, art. 5, litera (g), cu modificările și completările ulterioare; Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002, art. 336, în temeiul Legii Fondurilor de Asigurare Obligatorie a Asistenței Medicale pe anul 2014 nr. 330 din 23.12.2013; Hotărârea Guvernului nr. 1593 din 29.12.2003 „Despre aprobarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală”; Regulamentele-cadru ale instituțiilor medico-sanitare publice încadrate în asigurările de sănătate), instituțiile medicale încadrate în asigurările obligatorii de asistență medicală activează pe principii de autonomie financiară – nonprofit.

Prin urmare, aceste instituții, în funcție de mijloacele financiare disponibile, sunt în drept, de sine stătător, cu acordul Fondatorului, să stabilească cotele mijloacelor financiare pentru plata muncii angajaților.

Totodată, unele instituții, în funcție de mijloacele financiare disponibile, au posibilitatea să stabilească un salariu mai favorabil pentru categoria I de calificare decât cel aprobat de către Guvern. Însă, realizarea în practică a acestor oportunități nu este posibilă, deoarece există temeri în vederea depășirii cotei maxime negociată la nivel de ramură și aprobată de Guvern.

Prin urmare, se încalcă dreptul instituției care activează în condiții de autonomie financiară de a stabili o cotă mai favorabilă pentru plata muncii în funcție de mijloacele financiare disponibile, cu acordul Fondatorului, fără atestarea cheltuielilor ce țin de realizarea actului medical.

- c) *completării pct.11, lit. (b) privind stabilirea sporului pentru vechime în muncă medicilor și personalului medical veriga medie din sectorul spitalicesc și asistență medicală specializată de ambulatoriu.*

Argumentare. Hotărârea de Guvern nr. 1593 din 29.12.2003 prevede stabilirea sporului pentru vechime în muncă în specialitate angajaților care acordă asistență medicală primară și urgentă prespitalicească, care are ca scop motivarea specialiștilor să activeze în domeniile respective. Cu regret, insuficiența de cadre medicale în Republica Moldova se înregistrează la toate tipurile de asistență medicală, inclusiv în sectorul spitalicesc și asistență medicală specializată de ambulatoriu.

- d) *completării Anexei nr.3 „Salarizarea personalului de conducere” cu instituirea asistentelor medicale principale ale unităților medicale salariate.*

Argumentare. Potrivit prevederilor Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin ordinul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 03.03.2014, asistentele medicale șefe (superioare) se regăsesc în grupa de bază nr. 1342 „Conducători de unități din domeniul sănătății”.

Atribuțiile de funcție corespund caracteristicilor grupei nominalizate.

Revendicarea nr. 7.

Majorarea salariului pentru categoria I de calificare în sectorul bugetar în cuantum corespunzător nivelului minimului de existență, pe etape:

- 2016 – la nivelul 75% din minimul de existență;
- 2017 – la nivelul minimului de existență.

Argumentare. Implementarea metodologiei propuse va garanta o majorare a veniturilor salariale ale angajaților din unitățile medicale bugetare în raport cu sporirea prețurilor de consum și rata inflației.

Prin urmare, această categorie de angajați și familiile lor vor beneficia de un nivel de viață satisfăcător și o stabilitate în colectivul de muncă.

Revendicarea nr. 8.

Reexaminarea anuală a cotei de participare a angajatorilor și salariaților la formarea Fondului Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense și stabilirea acesteia, în anii 2016-2020, la nivel de 12% (6% angajator + 6% salariat).

Argumentare. Pentru ameliorarea sănătății populației și asigurarea accesului maxim la serviciile medicale de înaltă calitate, este necesar de redresat substanțial finanțarea sectorului sănătății și de eficientizat utilizarea resurselor financiare orientate primordial spre rezultate finale.

Întru realizarea acestui obiectiv, ar fi binevenit ca modul de participare a angajaților și salariaților la formarea Fondului Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală să fie reexaminat, anual, în funcție de creșterea productivității muncii la nivel național până la nivelul 12 la sută (6% angajator + 6% salariați). Astfel, cota de participare la formarea Fondului de Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală efectiv se va ralia la cel din țările Uniunii Europene.

Revendicarea nr. 9.

Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1345 din 31.11.2007 „Cu privire la acordarea facilităților tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice”, în vederea stabilirii indemnizației unice acordate tinerilor specialiști, medicilor și farmaciștilor de la 30 mii lei la cel puțin 100 mii lei și personalului medical și farmaceutic mediu – de la 24 mii lei la cel puțin 75 mii lei.

Extinderea facilităților nominalizate și asupra tinerilor specialiști repartizați în localități urbane (or. Chișinău și Bălți).

Argumentare. Luând în considerare fluctuația masivă a cadrelor medicale în alte domenii și țări (anual, circa 6000 de lucrători, inclusiv circa 700 de medici și 2000 personal medical veriga medie), cât și indemnizații unice - 30 mii lei pentru medici și farmaciști și 24 mii lei pentru personalul medical veriga medie, factorul dat nu mai motivează atractivitatea tinerilor specialiști să activeze în unitățile medicale. Or, este necesar de dublat aceste indemnizații sau chiar de triplat.

Revendicarea nr. 10.

Stabilirea cuantumului sumei pentru o persoană asigurată de către Guvern, în calitate de asigurator, în mărime egalată costului poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculat conform costului Programului unic al Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală.

Argumentare. Statul, în calitate de asigurator pentru un șir de categorii de populație, trebuie să-și exercite această funcție în măsură deplină și să stabilească cuantumul sumei pentru o persoană asigurată în mărime egală raportată la costul poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculat conform Programului unic de Asigurare Obligatorie a Asistenței Medicale, dar nu în procente din suma cheltuielilor planificate în Bugetul de Stat.

Revendicarea nr. 11.

Completarea Codului contravențional, în vederea instituirii sancțiunilor administrative pentru persoanele ce atentează la onoarea, demnitatea, integritatea psihică și fizică a lucrătorilor medicali cu următorul articol.

Articol nou: *Ultragierea lucrătorului medical*

Ultragierea lucrătorului medical, adică jignirea premeditată a onoarei, demnității sau reputației profesionale a acestuia în exercițiul obligațiilor de serviciu, alte acțiuni (inacțiuni) care lezează dreptul lucrătorului medical, exprimată prin acțiune, verbal sau în scris, se sancționează cu amendă de la 10 până la 25 unități convenționale sau cu arest contravențional de până la 15 zile.

Argumentare. Lucrătorul medical este în serviciul cetățeanului și contribuie nemijlocit prin cunoștințele sale la realizarea Dreptului constituțional la ocrotirea sănătății, stipulat la art. 36 din Constituția Republicii Moldova, reprezentând, astfel, Statul care garantează acest drept. În acest context, considerăm că Statul, la rândul său, trebuie să protejeze lucrătorul medical, care de rând cu militarii, colaboratorii organelor de ocrotire a normelor de drept, contribuie la realizarea securității statului, în cazul dat, în domeniul sănătății populației. Totodată, lucrătorii medicali activează în condiții de efort psihoemoțional sporit, risc profesional și pentru a presta servicii medicale de calitate înaltă are nevoie de protecție sporită din partea Statului, prin instituirea unor sancțiuni pentru persoanele care premeditat jignesc onoarea, demnitatea sau reputația profesională a lucrătorilor medicali, fapt ce duce la diminuarea imaginii lucrătorului medical în societate și a ramurii sănătății, profesiunea de lucrător medical devenind neatractivă.

Revendicarea nr. 12.

Angajarea în câmpul muncii a salariaților din ramura sănătății în baza Contractelor individuale de muncă pe durată nedeterminată, iar a persoanelor pensionate – conform legislației în vigoare, pentru limită de vârstă ori vechime în muncă (sau care au obținut dreptul la pensie pentru limită de vârstă ori vechime în muncă) și nu sunt încadrate în câmpul muncii – pe o perioadă de cel puțin 2 ani, care, la expirare, poate fi prelungită de părți pe o perioadă de la 2 până la 5 ani.

Argumentare. Codul muncii prevede: Contractul individual de muncă se încheie, de regulă, pe durată nedeterminată. Poziția Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova este că această normă legală trebuie să rămână în vigoare, fără a fi modificată sau abrogată la inițiativa persoanelor ostile

mișcării sindicale și intereselor salariaților. Referitor la persoanele pensionate care nu sunt încadrate în câmpul muncii, considerăm că situația de fapt și de drept, constatată în urma sondajelor efectuate, încheierea cu aceste persoane a Contractelor individuale de muncă pe o perioadă de până la un an este discriminatorie, deoarece, în conformitate cu prevederile pct. 24 lit. (c) al Hotărârii de Guvern nr. 108 din 03.02.2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și art. 9 alin.(3) din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, deținătorilor de Contract individual de muncă pe durată determinată ce nu depășește un an, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se acordă pentru o perioadă de până la 30 de zile în cursul unui an calendaristic. Însă, asiguraților cu Contract individual de muncă pe durată determinată ce depășește un an, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se acordă pe o perioadă de cel mult 180 de zile în cursul unui an calendaristic. Or, diferența între 30 de zile în cursul unui an calendaristic și, cel mult, 180 de zile în cursul unui an calendaristic este considerabilă, în special în cazul în care persoanele pensionate continuă să contribuie la Fondul Național de Asigurări Sociale.

Revendicarea nr. 13.

Modificarea cadrului legislativ în vederea reglementării, prin dispoziții legale, a prevederilor referitoare la garanțiile negociate de către sindicate prin Contractele colective de muncă, ca de acestea să beneficieze doar membrii de sindicat și salariații care nu sunt membri, dar achită conștiincios cotizația de membru de sindicat, conform Statutului Sindicatului.

Argumentare. Prevederile art.33 alin. (7) din Codul muncii stipulează că sub incidența Contractului colectiv de muncă încheiat pe unitate, în ansamblu, cad toți salariații unității, ai filialelor și ai reprezentanțelor acesteia. Conform opiniilor membrilor de sindicat, de garanțiile suplimentare negociate în contractele colective de muncă încheiat pe unitate trebuie să beneficieze doar salariații membri de sindicat și cei care achită cotizația sindicală. Principiul de asociere la sindicat este benevol, sindicatul fiind constituit în vederea apărării drepturilor și intereselor profesionale, economice, de muncă și sociale – colective și individuale – ale membrilor săi. Or, nu ale tuturor salariaților, ci doar a membrilor de sindicat. Acest fapt va contribui la consolidarea mișcării sindicale și sporirea motivației de asociere la sindicat.

Revendicarea nr. 14.

Reformarea sistemului de pensionare, în vederea simplificării și unificării formulei de calcul, actualizării venitului asigurat luat în calcul la stabilirea pensiilor, recalculării, o dată la doi ani, a pensiilor pensionarilor care activează în câmpul muncii.

Argumentare. Scopul acestei revendicări este echilibrarea echitabilă a tuturor cetățenilor Republicii Moldova, elaborarea și adoptarea unui mecanism unic de calculare a pensiilor; recalcularea, o dată la doi ani, a pensiilor pensionarilor care continuă activitatea, deoarece ei contribuie activ la formarea Fondului Național de Asigurări Sociale.

Revendicarea nr. 15.

Atribuirea sindicatelor dreptului constituțional de inițiativă legislativă.

Argumentare. În orice stat, dorința de a avea dreptul de inițiativă legislativă este comună mai multor subiecte de drept. Însă, în practică acest lucru este imposibil, deoarece, astfel, s-ar bloca activitatea organului legislativ – Parlamentul. La moment, în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova, dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia. Respectiv, persoanele care nu se regăsesc în acest articol, pot propune în Parlament proiecte de legi, doar prin prisma subiectelor care sunt abilitate cu dreptul de inițiativă legislativă. Totodată, art. 17 din Legea sindicatelor stipulează că sindicatele sunt în drept să participe la elaborarea proiectelor de

programe privind dezvoltarea social-economică, proiectelor de legi și de alte acte normative în domeniul remunerării muncii, asigurării sociale, formării preșurilor, ocrotirii sănătății și în alte domenii ce țin de muncă și dezvoltarea social-economică. În autoritățile publice, sindicatul își realizează acest drept prin organele sale de nivelul respectiv. Însă, acest drept este mult diferit de dreptul de inițiativă legislativă, deoarece spre deosebire de dreptul de a participa la elaborarea proiectelor, proces în care pot fi sau nu luate în considerare propunerile sindicatelor, în cazul dreptului de inițiativă legislativă, când subiectul investit cu acest drept înaintează în Parlament un proiect de lege, apare obligația Parlamentului de a examina proiectul respectiv, conform procedurii prestabilite. Or, cine mai bine decât sindicatele, care sunt învrednicite cu dreptul de a apăra și reprezenta salariații, cunosc mai bine problemele din cadrul raporturilor de muncă și sociale. Este bine cunoscut faptul că nu poate fi pus semnul egalității între salariat și angajator ca și părți ale raporturilor de muncă. Această inegalitate condiționează necesitatea înzestrării sindicatelor cu dreptul constituțional de inițiativă legislativă, ca un imperativ al necesității protejării salariatului, ca parte vulnerabilă în raporturile de muncă. Or, salariații reprezintă cea mai importantă resursă în cadrul producerii de bunuri și prestări de servicii. Această practică există în mai multe țări europene. Modificarea respectivă nu necesită cheltuieli suplimentare din partea Statului.

Revendicarea nr. 16.

Majorarea scutirilor personale lunare la impozitul pe venit al persoanelor fizice până la nivelul minimului de existență; majorarea scutirilor personale majore – în mărime egală cu 1,5 din nivelul minimului de existență; a scutirii lunare pentru persoanele întreținute – în cuantum de 25 la sută din minimul de existență; reducerea cotei de impozitare a veniturilor persoanelor fizice – de la 18% la 17% și stabilirea unei noi cote de impozitare a persoanelor fizice cu un venit mai mare de 180 mii lei anual – în mărime de 25 la sută.

Argumentare. Protecția socială a angajaților cu venituri salariale mici și majorarea veniturilor la Bugetul de stat.

Drept motivație pentru elaborarea și înaintarea revendicărilor nominalizate au servit propunerile colectivelor de muncă, parvenite în perioada pregătirii Congresului VI al Sindicatului „Sănătatea” din Republica Moldova.